

Holdningsundersøkelse om språk uke 21/09

NRK Forskingen

Om undersøkelsen

- Metode: Web/Internett
- Utvalg: Spørreskjemaet ble sendt ut til 2.500 respondenter fra GallupPanelet.
- Dato for feltarbeid: Uke 21 (18.05.09 til 25.05.09)
- Antall intervju: 1.044
- Målgruppe: Landsrepresentativt i internettbefolkningen 15 år+
- Ansvarlig i TNS Gallup: Katja Møglestue
- Oppdragsgiver: NRK v/Kristian Tolonen og Brynjulf Handegaard
- Prosjektnummer: 626040

- Undersøkelsen tar for seg folks holdninger til og forståelse av språkbruk. I undersøkelsen ble det blant annet spilt av to lyd-kutt. På dette spørsmålet ble utvalget delt i to der halvparten fikk lyd-kutt 1 (Rwandisk) og den andre halvparten lyd-kutt 2 (Bosnisk). Det ble stilt tre påstander knyttet til lyd-kuttet. De resterende spørsmålene i undersøkelsen besto i hovedsak av ulike påstander som respondentene skulle si seg "enig" eller "uenig" i.
- Denne rapporten viser grafikk på hovedresultatene blant alle spurte (total). For nedbrytninger på demografiske variabler (kjønn, alder, utdanning og inntekt) henvises det til tabellene og SPSS-fil. Resultatene viser at det for enkelte påstander er stor forskjell mellom kjønn, på alder og utdanning.
- Intervjuene er foretatt i perioden 18.05.09 til 25.05.09.

Om undersøkelsen

- ***HOLDNINGER TIL DIALEKT OG AKSENTPREGET NORSK***
- ***Nettbasert spørreskjemaundersøkelse i regi av NRK v Språkutvalget og Forskningen og Språkrådet. Faglig opplegg v/førsteamanuensis Lars Anders Kulbrandstad, HiH***

- Data samlet inn av TNS Gallup i uke 22
- 1000 respondenter
- Landsrepresentativt utvalg av personer over 15 år med tilgang til Internett
- Spørsmål om bruk av dialekt, bokmål, nynorsk og norsk med utenlandsk aksent blant programledere i riksdekkende kanaler og i distriktssendinger
- Spørsmål om språkbruk og språkutvikling i det norske samfunn
- Spørsmål om respondentenes egen språkform

Eksempler fra spørreskjemaet (3 sider)

i3

Det er en forutsetning at alle programledere i radio og tv snakker tydelig og klart. Samtidig er det ulike syn på hvilken språkform de bør benytte. Dette vil vi vite din mening om og ber deg ta stilling til påstandene i spørsmålene som følger. Kryss av for det svaret som best dekker din mening om hver av påstandene.

Tilbake

Neste side

[Teknisk assistanse](#) | [Personvern, retningslinjer](#)

q2

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Vet ikke
Det er greit at de snakker dialekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De bør snakke bokmål eller nynorsk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De bør bare snakke bokmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tilbake

Neste side

[Teknisk assistanse](#) | [Personvern, retningslinjer](#)

q4

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om *språkbruk og språkutvikling i Norge?*

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Vet ikke
Det er for mye dialektbruk i samfunnet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er greit om innvandringen fører til at vi får flere varige minoritetsspråk i Norge	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er ofte lettere å forstå personer som snakker norsk med utenlandsk aksent enn personer som snakker en norsk dialekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vi kan ikke si at en person som snakker norsk med utenlandsk aksent, snakker godt norsk	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tilbake

Neste side

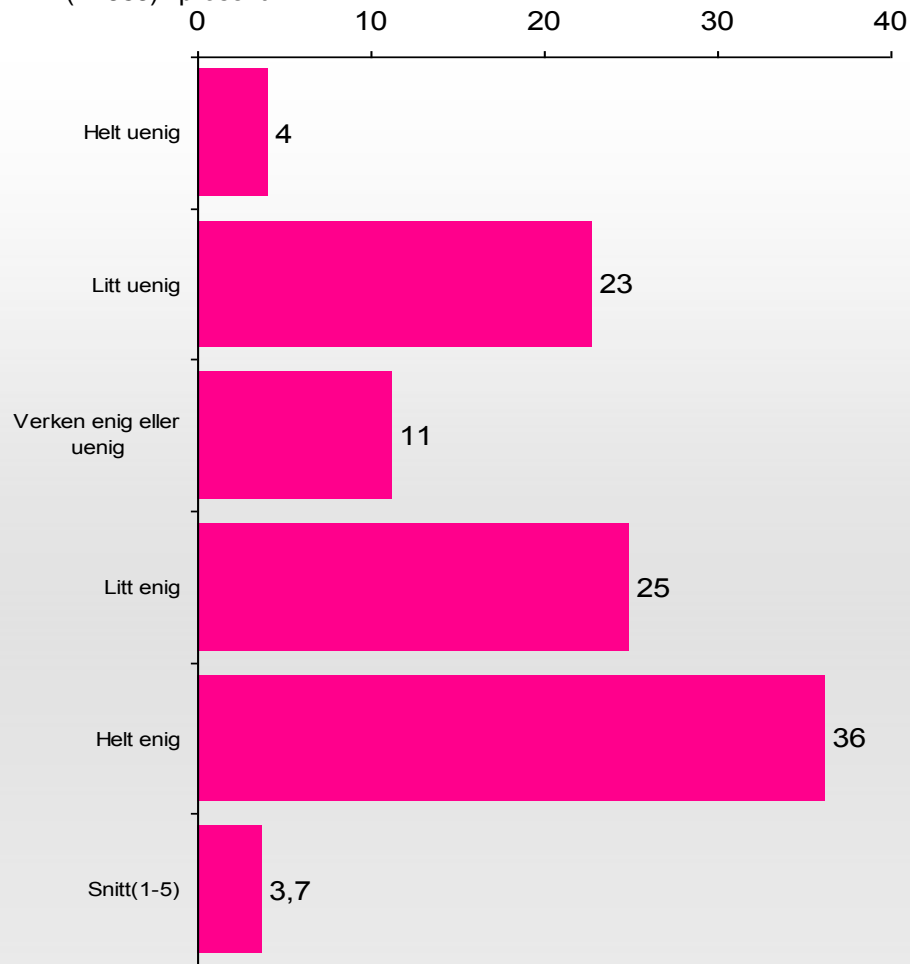
Resultater fra undersøkelsen

”Det var lett å forstå hva personen sa” (Lydkutt 1 - Rwandisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Det var lett å forstå hva personen sa** (Lydkutt 1 - Rwandisk)

(n=535) i prosent

■ Lydkutt 1 – Rwandisk

■ 36% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det var **lett å forstå hva personen sa**”.

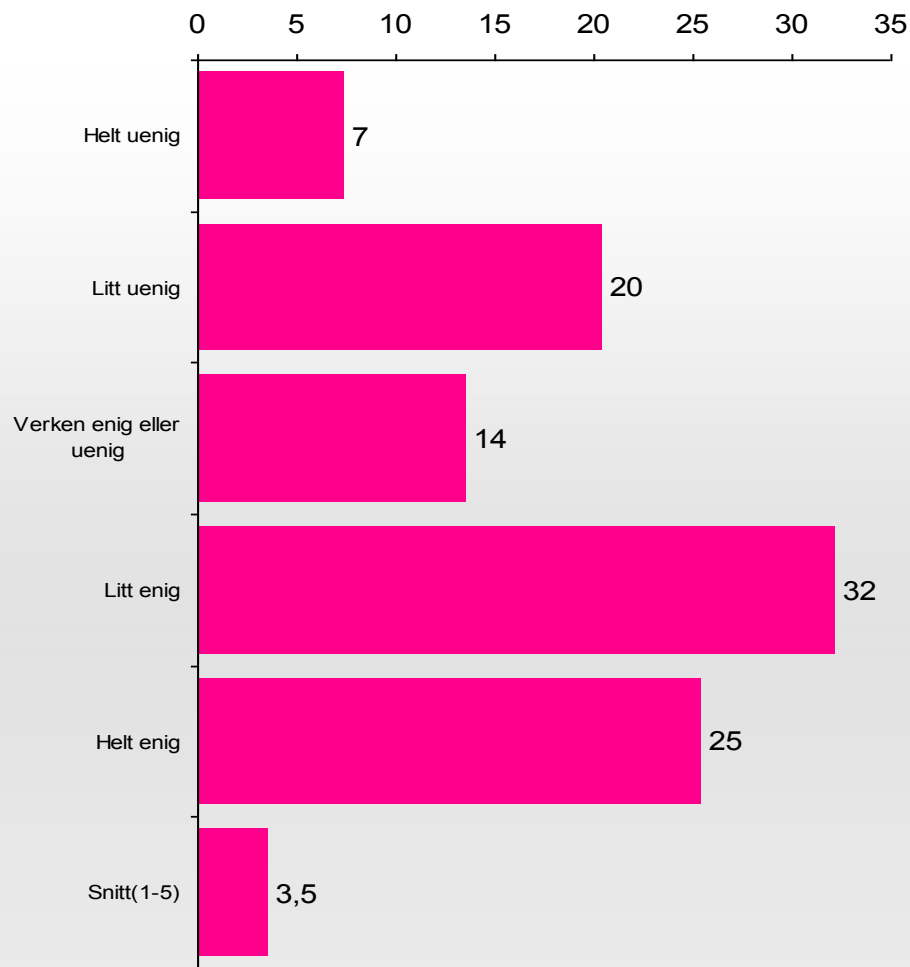
■ Snitt score 3,7

”Personen snakket godt norsk” (Lydkutt 1 - Rwandisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Personen snakket godt norsk** (Lydkutt 1 - Rwandisk)

(n=535) i prosent

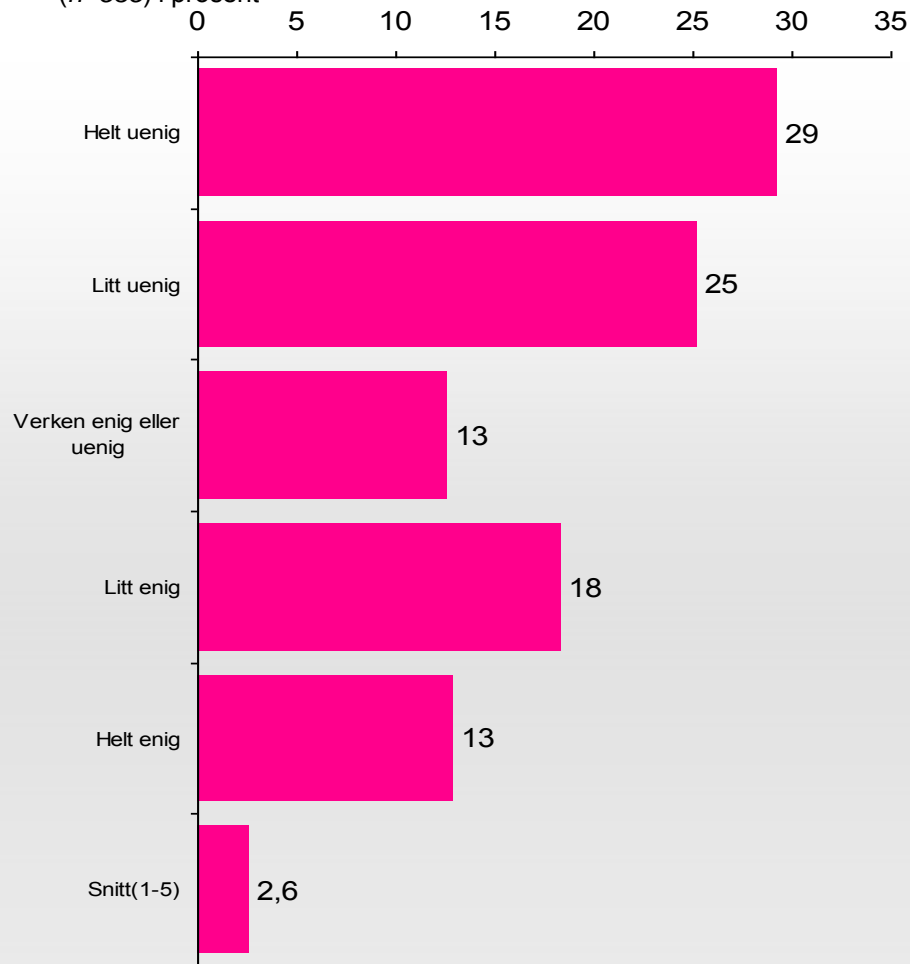
- Lydkutt 1 – Rwandisk
- 25% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”personen **snakket godt norsk**”. 7% er helt uenig i denne påstanden.
- Ser vi på forskjellen mellom menn og kvinner er det flere kvinner (28%) enn menn (23%) som er helt enig i at ”*personen snakker godt norsk*”.
- Snitt score 3,5

”Personen egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK” (Lydkutt 1 - Rwandisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Personen egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK** (Lydkutt 1 - Rwandisk)

(n=535) i prosent

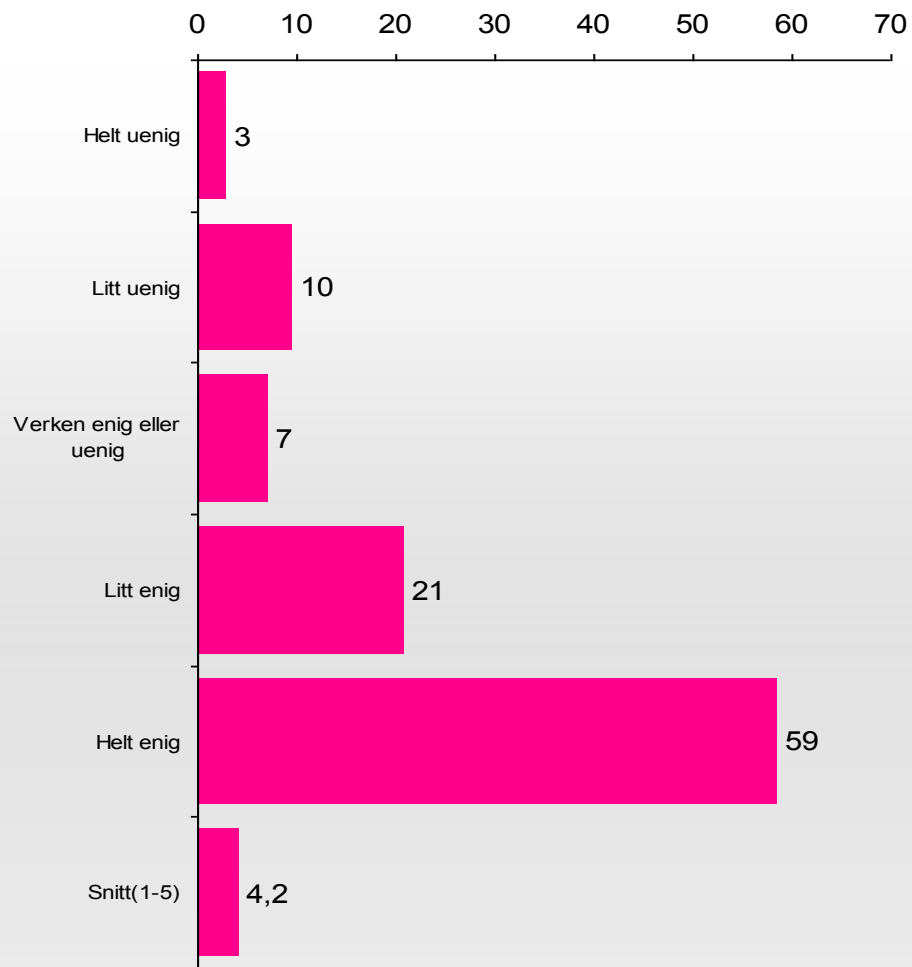
- Lydkutt 1 – Rwandisk
- Kun 13% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”personen **egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK**”. 29% er helt uenig i denne påstanden.
- Ser vi på forskjellen mellom menn og kvinner er det flere menn (32%) enn kvinner (26%) som er helt uenig i at ”personen **egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK**”.
- Snitt score 2,6

”Det var lett å forstå hva personen sa” (Lydkutt 2 - Bosnisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Det var lett å forstå hva personen sa** (Lydkutt 2 - Bosnisk)

(n=508) i prosent

■ Lydkutt 2 – Bosnisk

■ 59% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det var **lett å forstå hva personen sa**”.

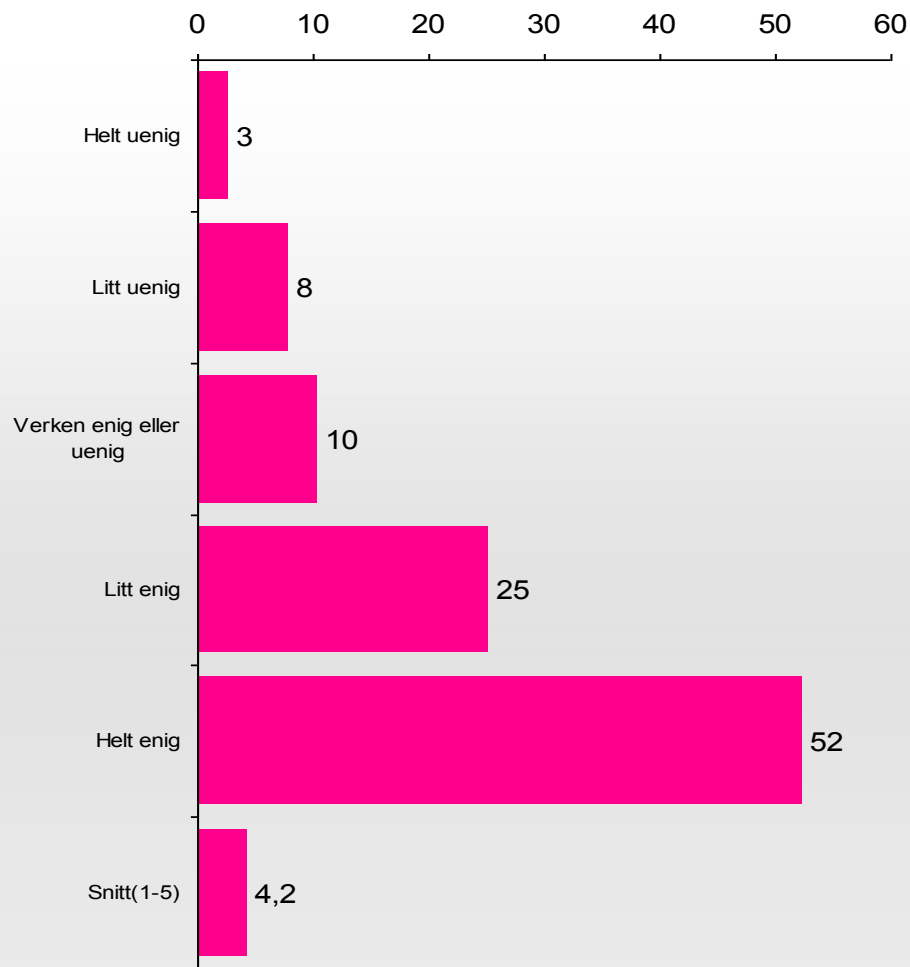
■ Snitt score 4,2

”Personen snakket godt norsk” (Lydkutt 2 - Bosnisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Personen snakket godt norsk** (Lydkutt 2 - Bosnisk)

(n=508) i prosent

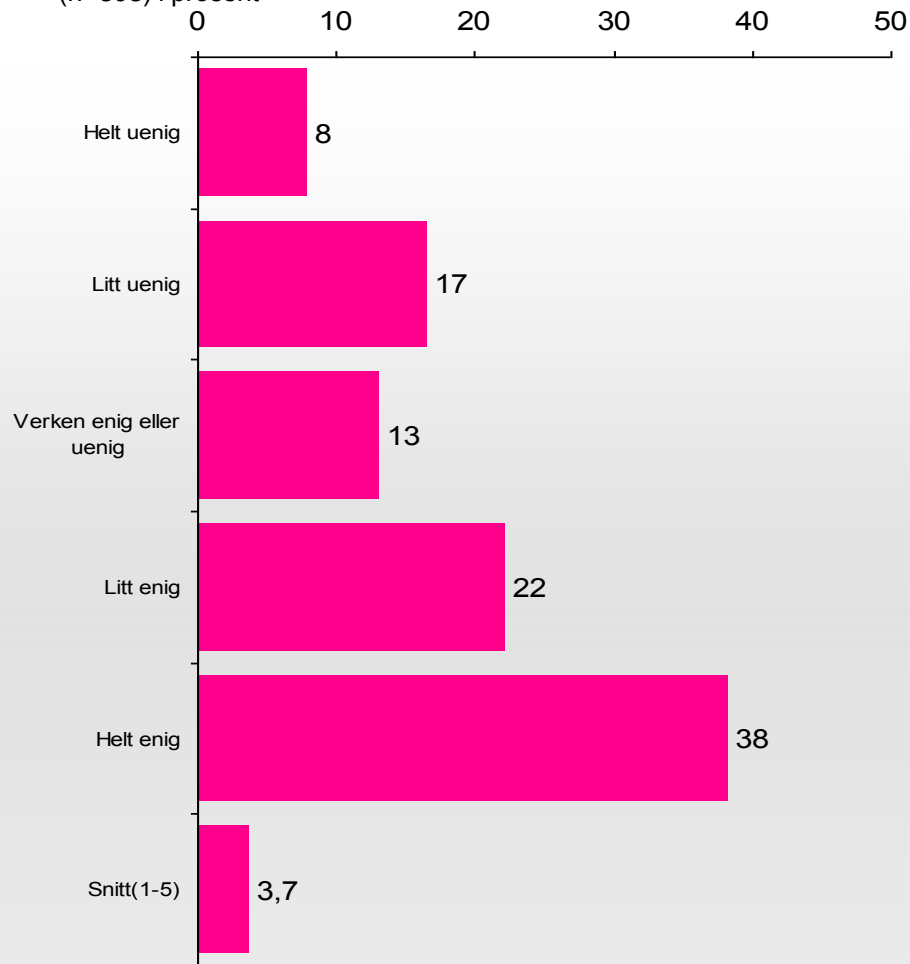
- Lydkutt 2 – Bosnisk
- Over halvparten (52%) av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”personen **snakket godt norsk**”. Kun 3% er helt uenig i denne påstanden.
- Ser vi på forskjellen mellom menn og kvinner er det flere kvinner (57%) enn menn (47%) som er helt enig i at ”*personen snakker godt norsk*”.
- Snitt score 4,2

”Personen egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK” (Lydkutt 2 - Bosnisk)

Merk av for hvor enig eller uenig du er i hver av disse påstandene **om personen som snakket**.

- **Personen egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK** (Lydkutt 2 - Bosnisk)

(n=508) i prosent

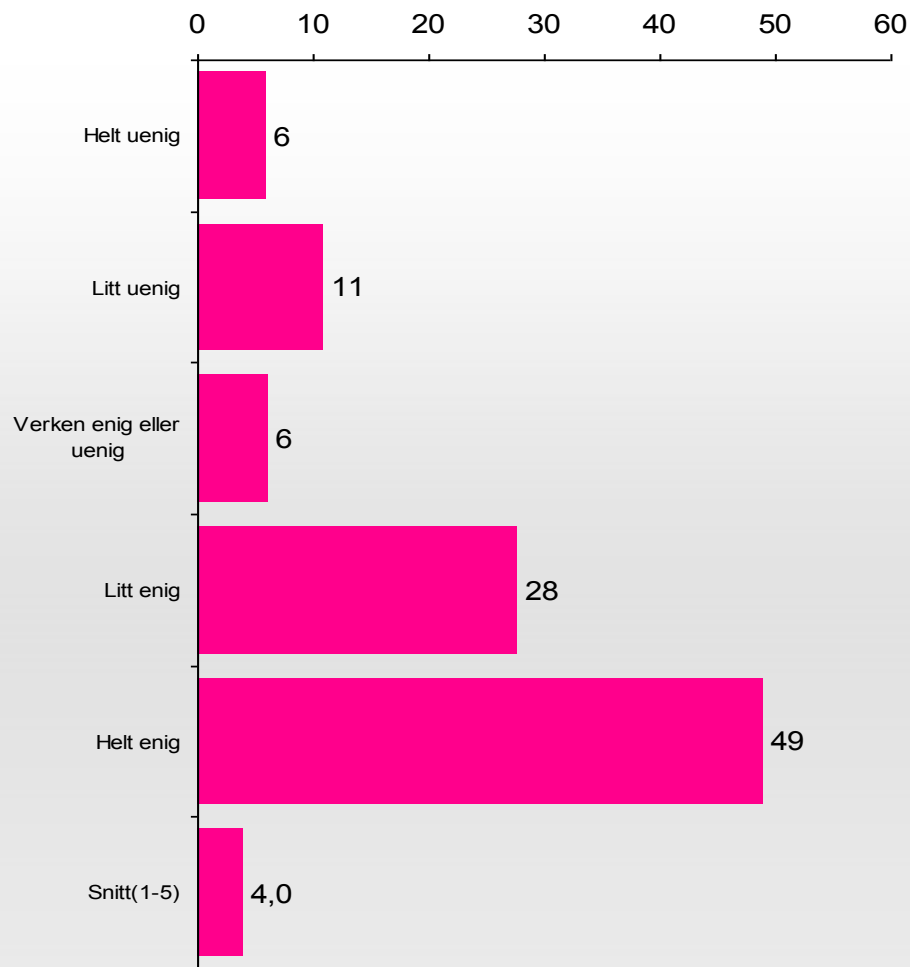
- Lydkutt 2 – Bosnisk
- 38% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”personen **egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK**”. Kun 8% er helt uenig i påstanden.
- Ser vi på forskjellen mellom menn og kvinner er det flere kvinner (44%) enn menn (32%) som er helt enig i at ”*personen egner seg godt som nyhetsoppleser i NRK*”.
- Snitt 3,7

”Det er greit at de snakker dialekt”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?**

- **Det er greit at de snakker dialekt**

(n=1043) i prosent

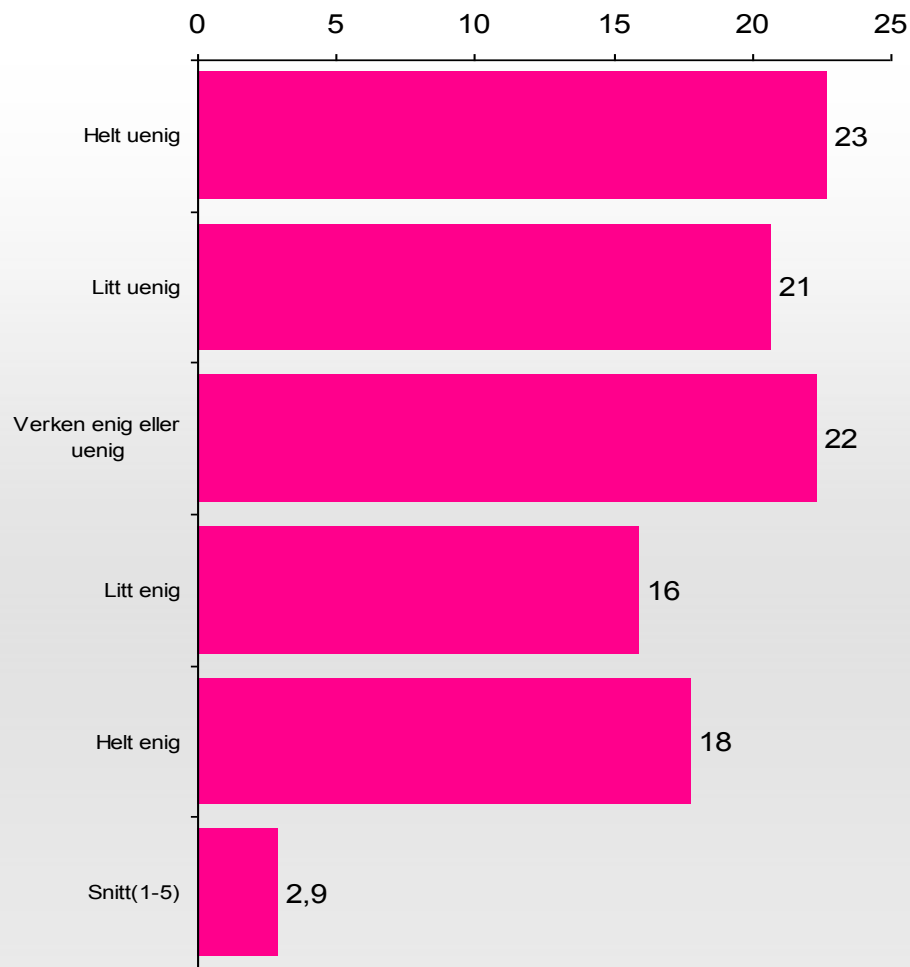
- 49% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det er greit at programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler **snakker dialekt**”. Kun 6% er helt uenig i denne påstanden.
- Ser vi på forskjellen mellom menn og kvinner er det flere kvinner (52%) enn menn (46%) som er helt enig i at ”*det er greit at de snakker dialekt*”.
- Snitt score 4,0

”De bør snakke bokmål eller nynorsk”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?**

- De bør snakke bokmål eller nynorsk

(n=1043) i prosent

- 18% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler **bør snakke bokmål eller nynorsk**”. 23% er helt uenig i denne påstanden.

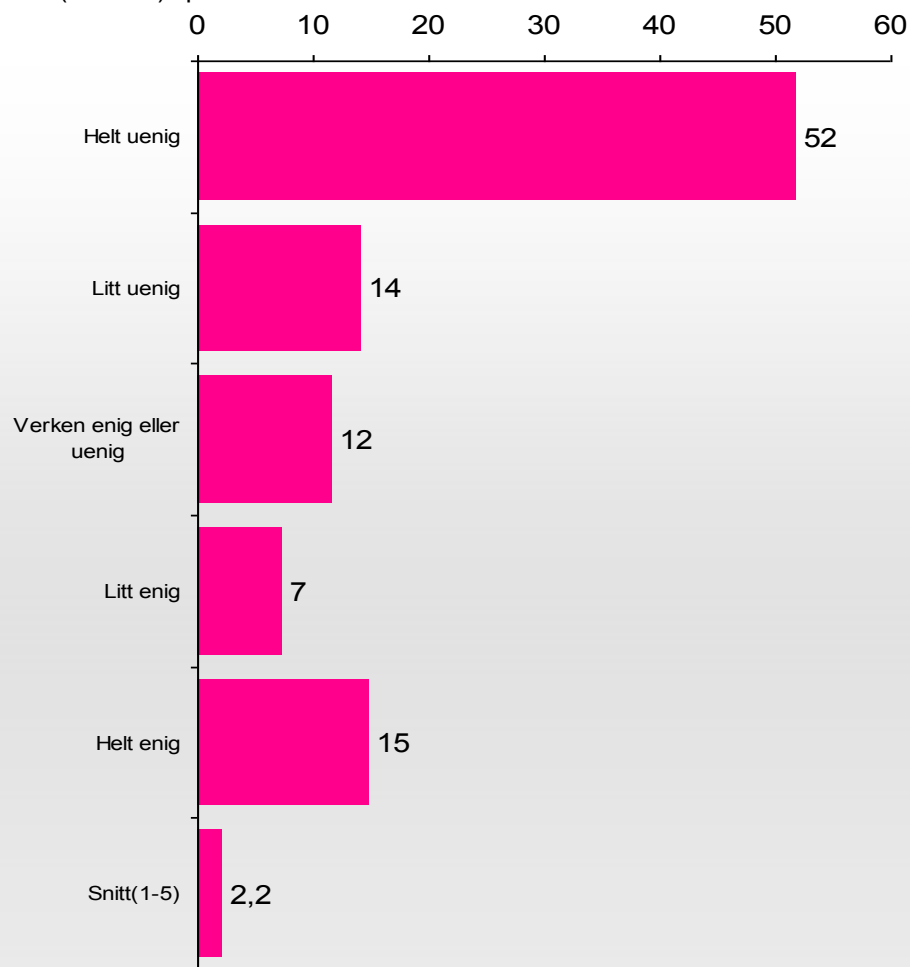
- Snitt score 2,9

”De bør bare snakke bokmål”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?**

- **De bør bare snakke bokmål**

(n=1043) i prosent

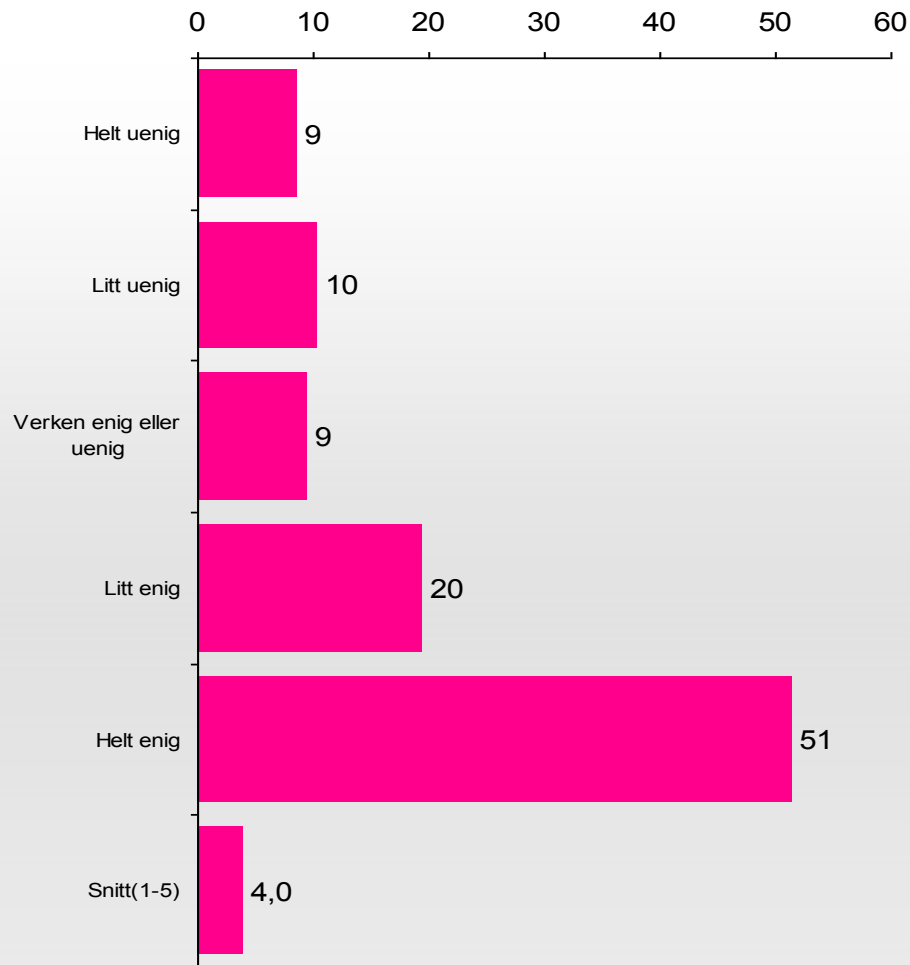
- Over halvparten av alle spurte (52%) er helt uenig i at ”programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler **bare bør snakke bokmål**”. Kun 15% av de spurte er helt enig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (59%) enn menn (45%) som er helt uenig i at ”*de bare bør snakke bokmål*”.
- Snitt score 2,2

”De kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?**

- **De kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt**

(n=1043) i prosent

- 51% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler **kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt**”. Kun 9% er helt uenig i denne påstanden.

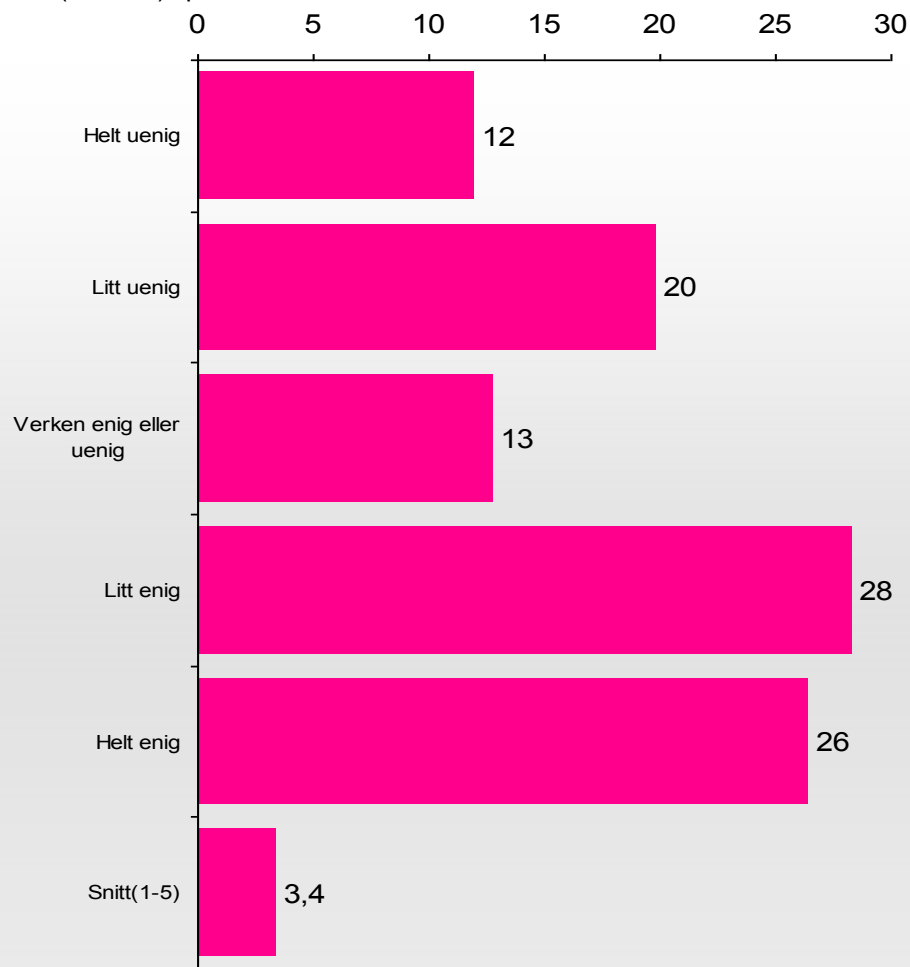
- Snitt score 4,0

”Det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler?**

- **Det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent**

(n=1043) i prosent

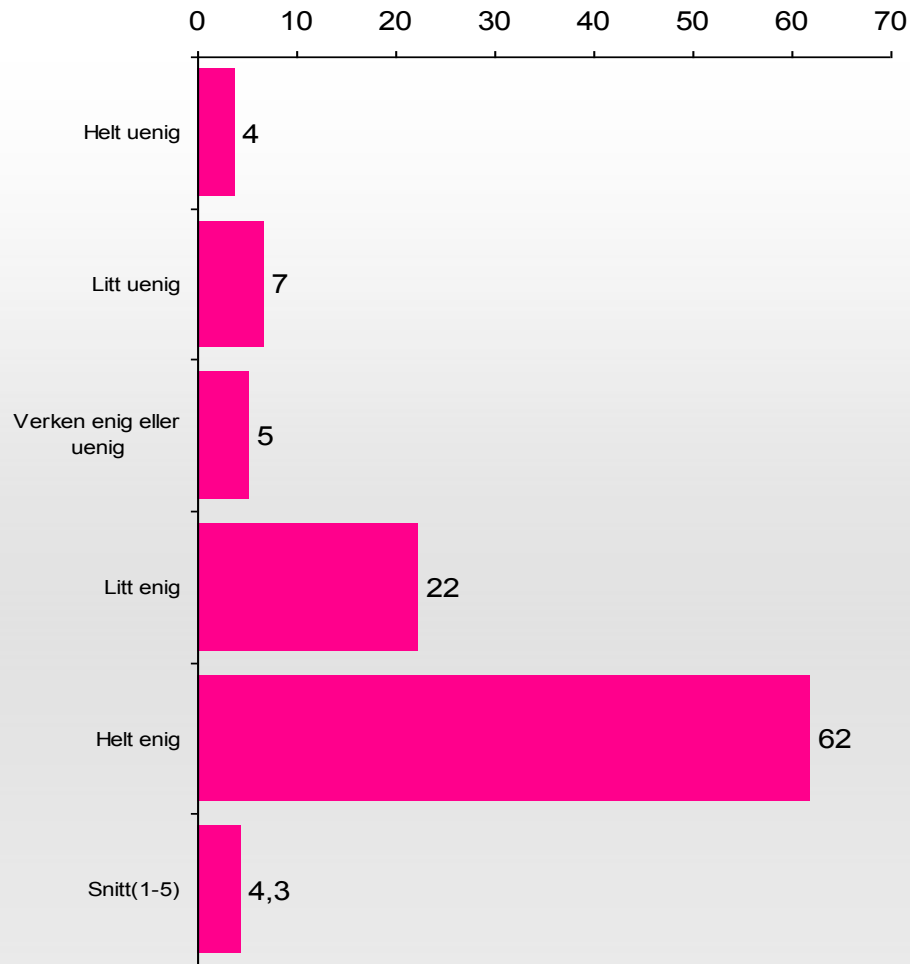
- 26% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det er greit at programledere i riksdekkende radio- og tv-kanaler **snakker norsk med utenlandsk aksent**”. Kun 12% er helt uenig i denne påstanden.
- Det er langt flere kvinner (33%) enn menn (20%) som er helt enig i at ”*det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent*”.
- Snitt score 3,4

”Det er greit at de snakker dialekt”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **Det er greit at de snakker dialekt**

(n=1043) i prosent

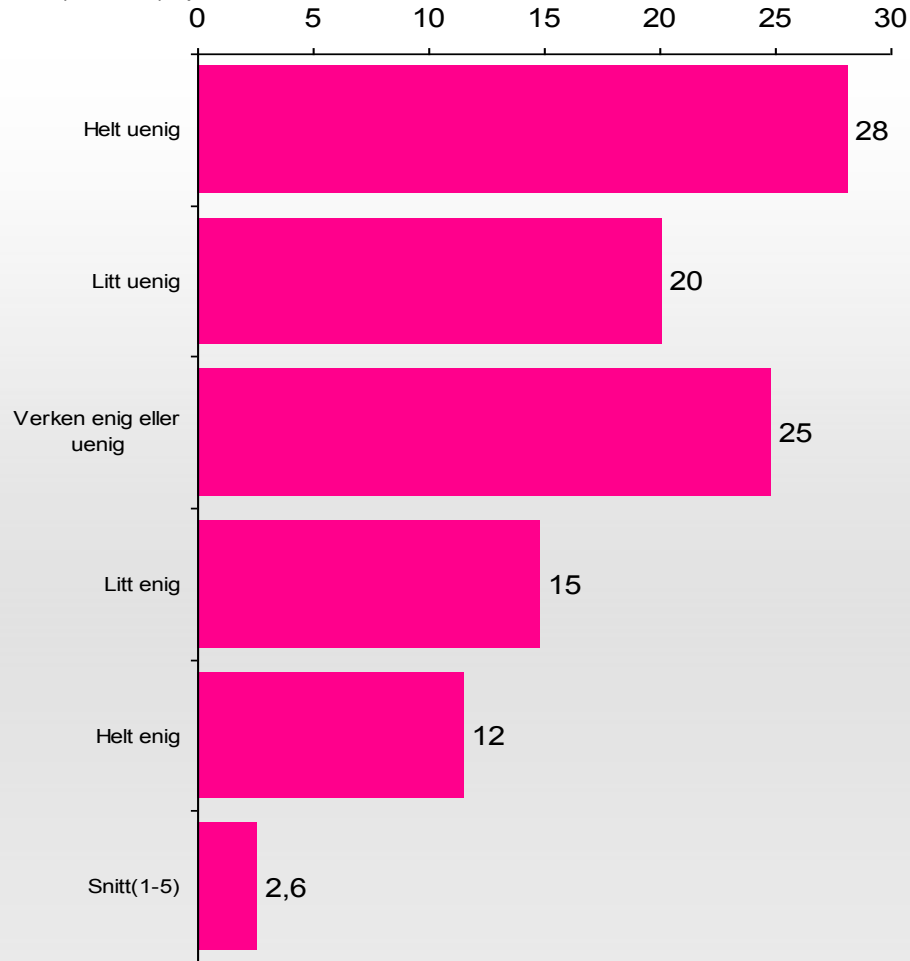
- Hele 62% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det er greit at programledere i distriktssendinger på radio og tv **snakker dialekt**”. Kun 4% er helt uenig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (65%) enn menn (58%) som er helt enig i at ”*det er greit at de snakker dialekt*”.
- Snitt score 4,3

De bør snakke bokmål eller nynorsk”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **De bør snakke bokmål eller nynorsk**

(n=1043) i prosent

- 28% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”programledere i distriktssendinger på radio og tv **bør snakke bokmål eller nynorsk**”. Kun 12% er helt enig i denne påstanden.

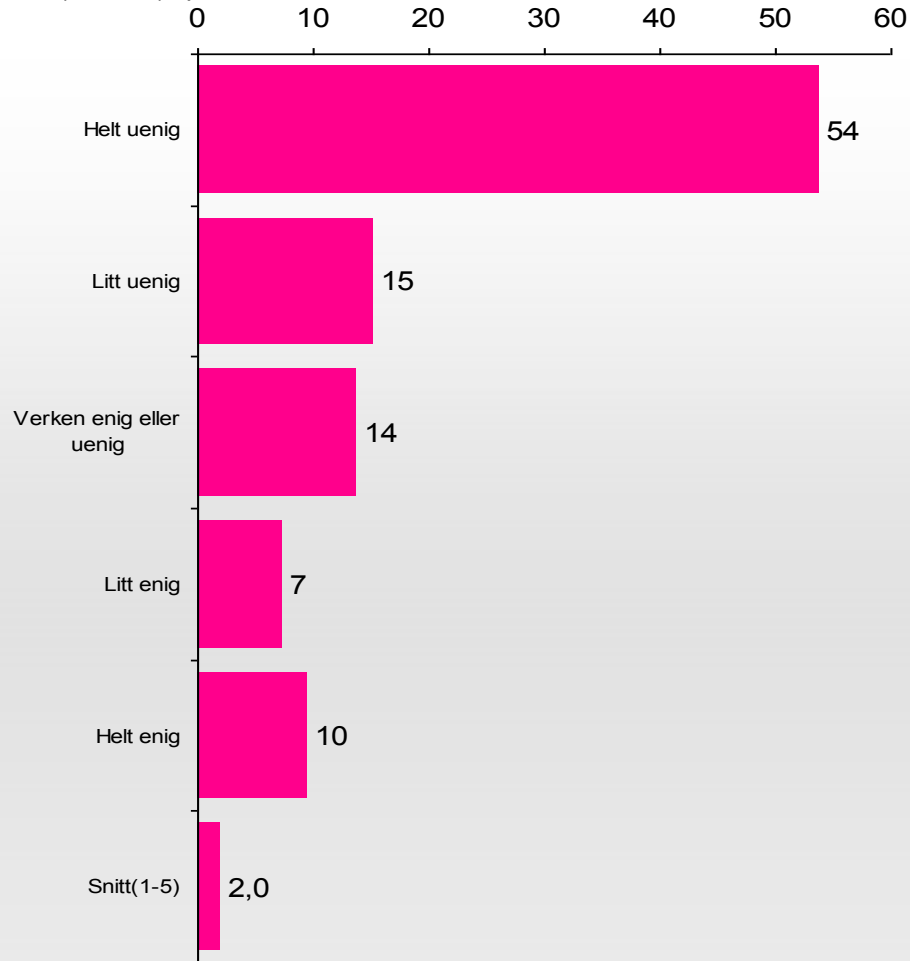
- Snitt score 2,6

”De bør bare snakke bokmål”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **De bør bare snakke bokmål**

(n=1043) i prosent

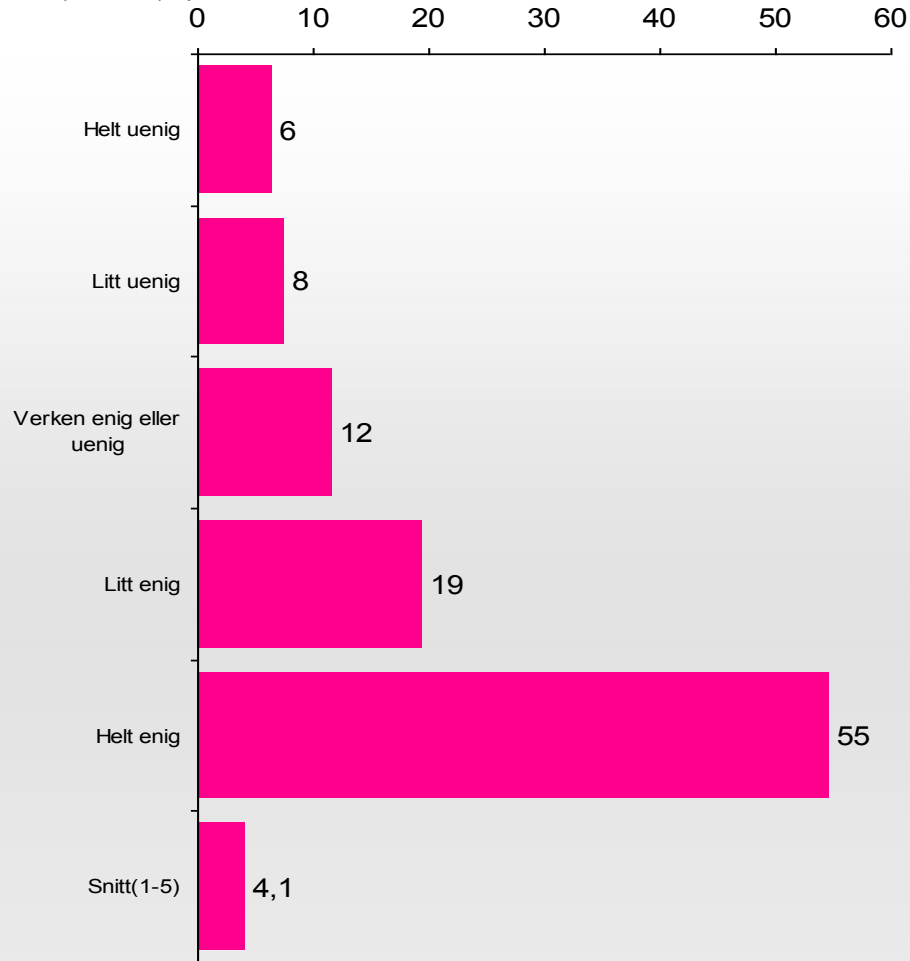
- Over halvparten (54%) av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”programledere i distriktssendinger på radio og tv **bare bør snakke bokmål**”. Kun 10% er helt enig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (62%) enn menn (45%) som er helt uenig i at ”*de bare bør snakke bokmål*”.
- Snitt score 2,0

”De kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **De kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt**

(n=1043) i prosent

- 55% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”programledere i distriktssendinger på radio og tv **kan snakke bokmål, nynorsk eller dialekt**”. Kun 6% er helt uenig i denne påstanden.

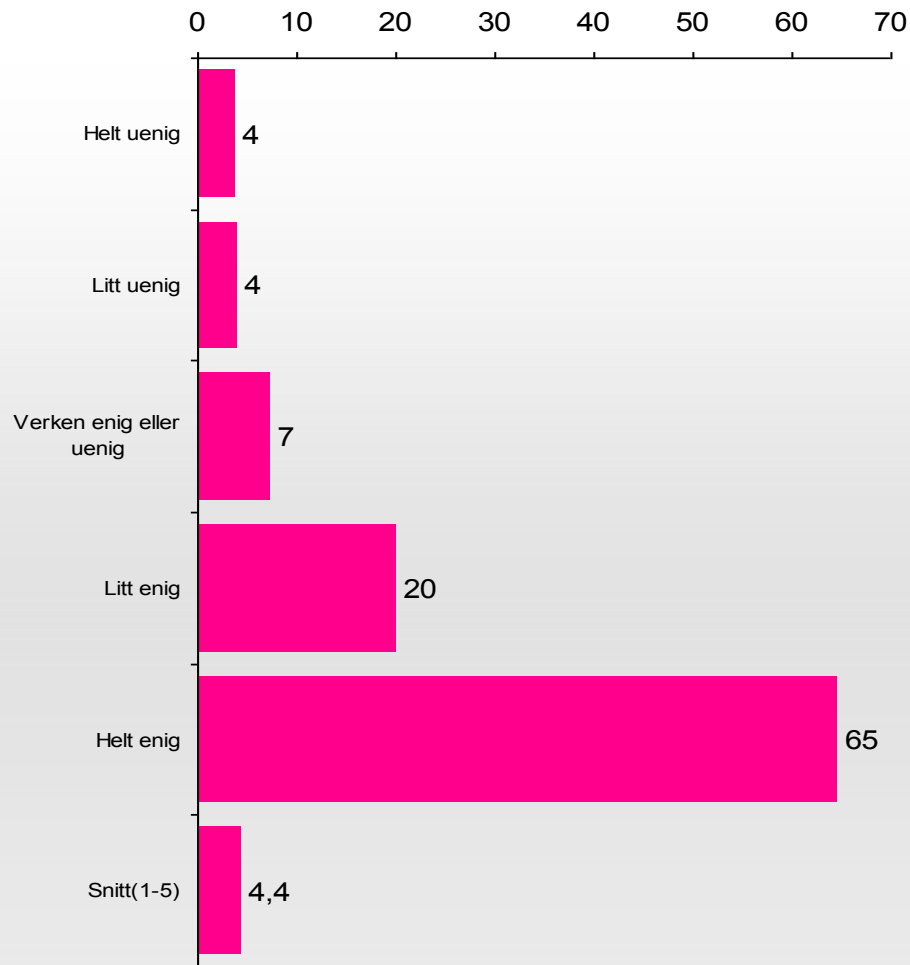
- Snitt score 4,1

”Det er greit at de snakker dialekten fra distriktet”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **Det er greit at de snakker dialekten fra distriktet**

(n=1043) i prosent

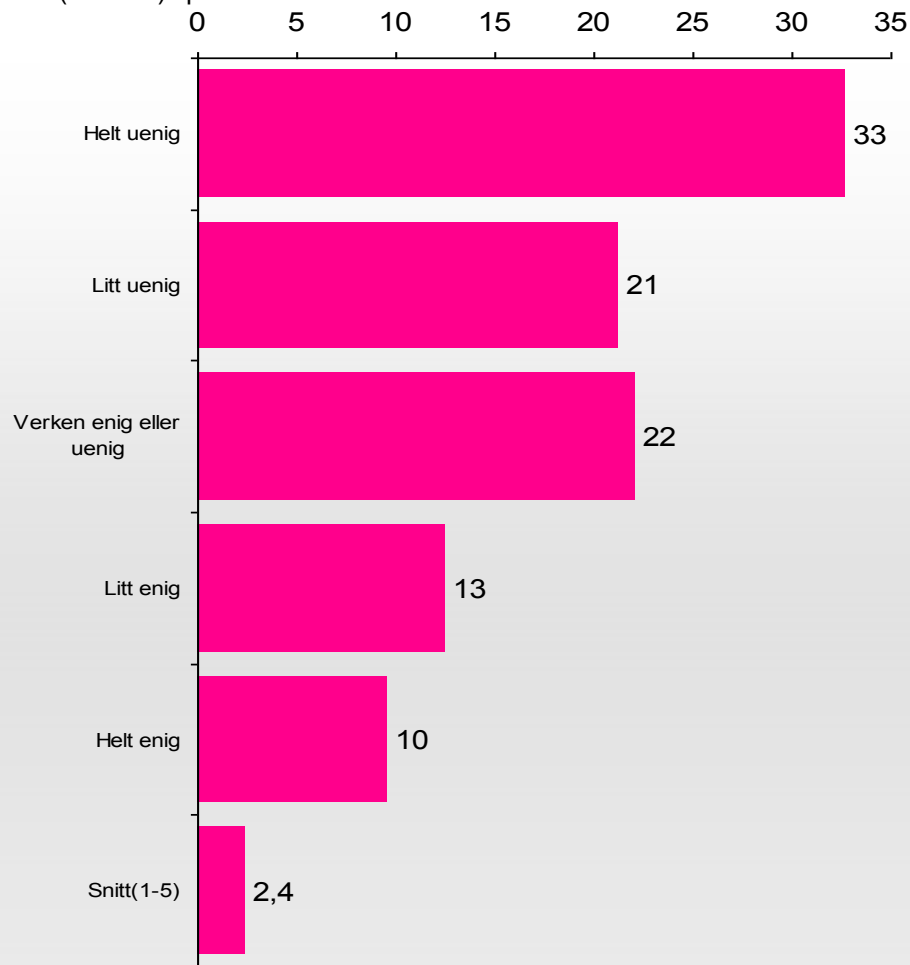
- Hele 65% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”det er greit at programledere i distriktssendinger på radio og tv **snakker dialekten fra distriktet**”. Kun 4% er helt uenig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (69%) enn menn (60%) som er helt enig i at ”*det er greit at de snakker dialekten fra distriktet*”.
- Snitt score 4,4

”De bør ikke snakke andre dialekter enn dialekten fra distriktet”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **De bør ikke snakke andre dialekter enn dialekten fra distriktet**

(n=1043) i prosent

- 33% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”programledere i distriktssendinger på radio og tv **ikke bør snakke andre dialekter enn dialekten fra distriktet**”. 10% er helt enig i denne påstanden.

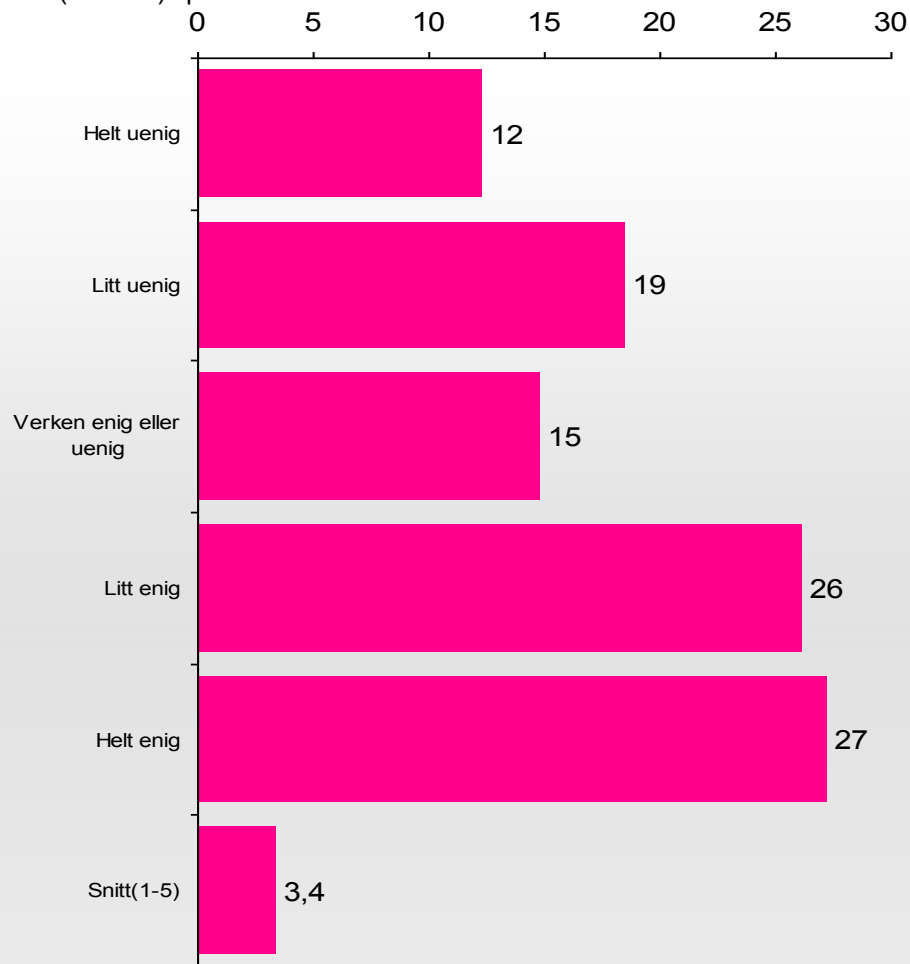
- Snitt score 2,4

”Det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om språkformen til **programledere i distriktssendinger på radio og tv?**

- **Det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent**

(n=1043) i prosent

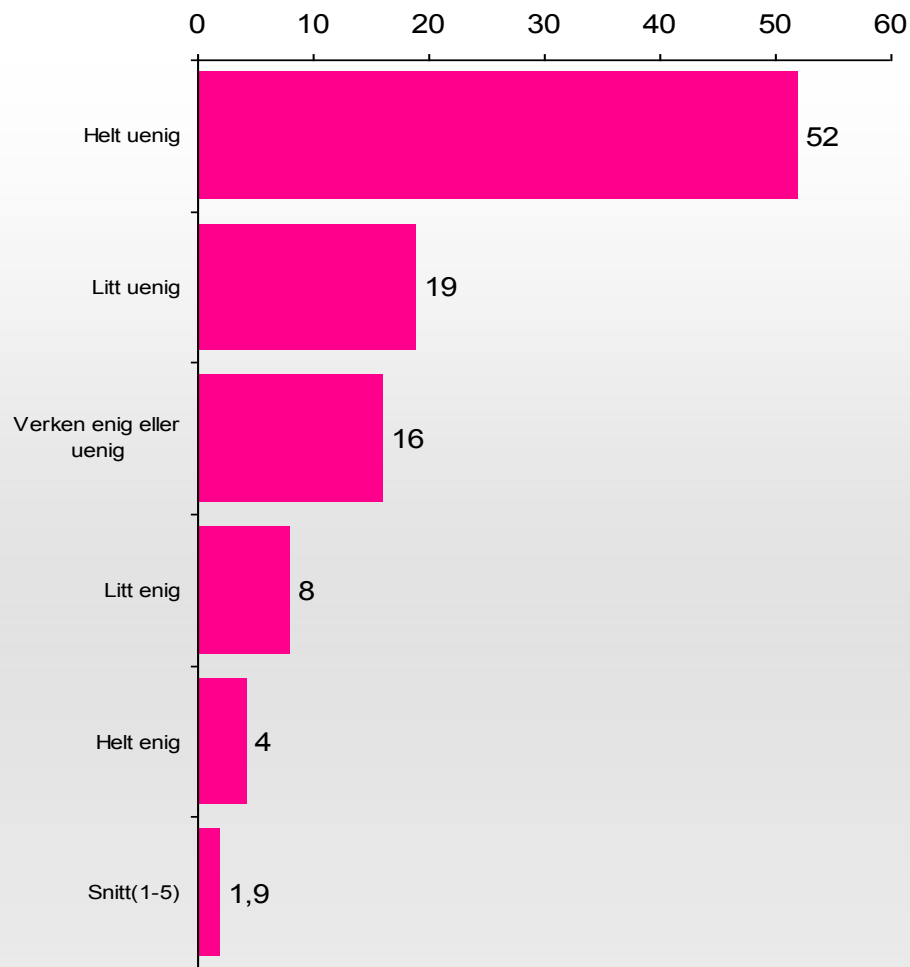
- 27% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at **”det er greit at programledere i distriktssendinger på radio og tv snakker norsk med utenlandsk aksent”**. 12% er helt uenig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (34%) enn menn (20%) som er helt enig i at **”det er greit at de snakker norsk med utenlandsk aksent”**.
- Snitt score 3,4

”Det er for mye dialektbruk i samfunnet”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **språkbruk og språkutvikling i Norge?**

- **Det er for mye dialektbruk i samfunnet**

(n=1043) i prosent

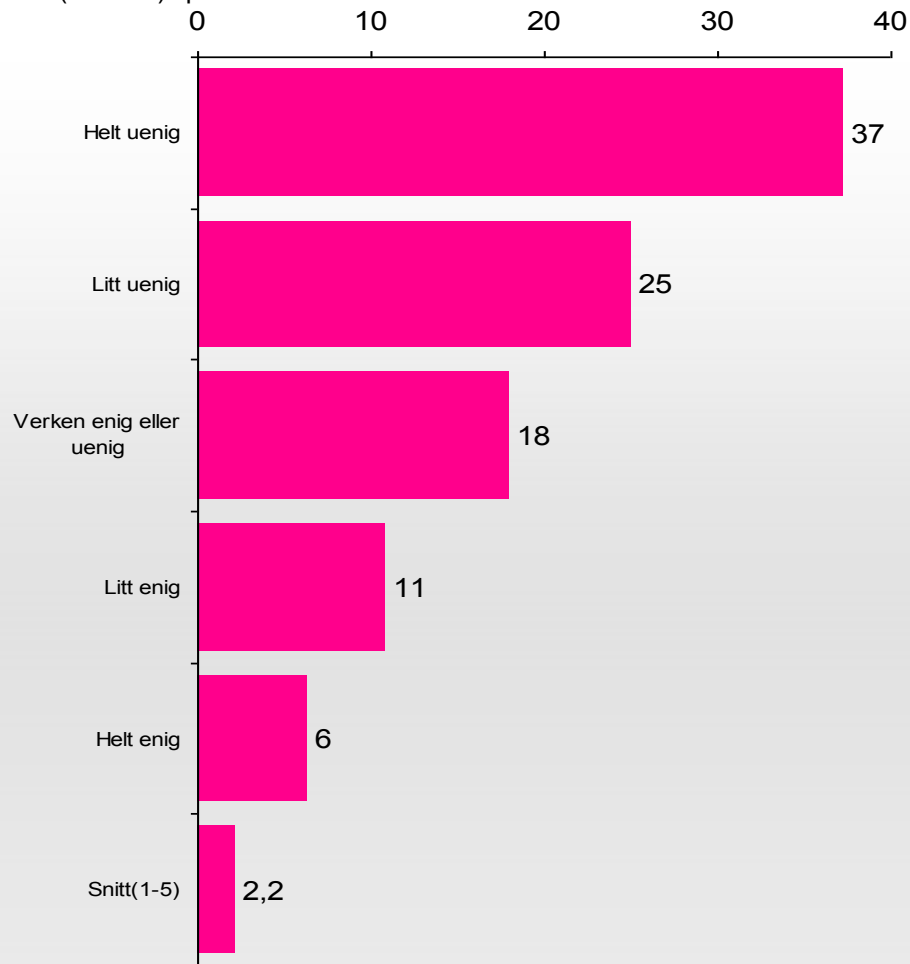
- 52% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”det er **for mye dialektbruk i samfunnet**”. Kun 4% er helt enig i denne påstanden.
- Det er langt flere kvinner (61%) enn menn (43%) som er helt uenig i at ”det er for mye dialektbruk i samfunnet”.
- Snitt score 1,9

”Det er greit om innvandringen fører til at vi får flere varige minoritetsspråk i Norge”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **språkbruk og språkutvikling i Norge?**

- **Det er greit om innvandringen fører til at vi får flere varige minoritetsspråk i Norge**

(n=1043) i prosent

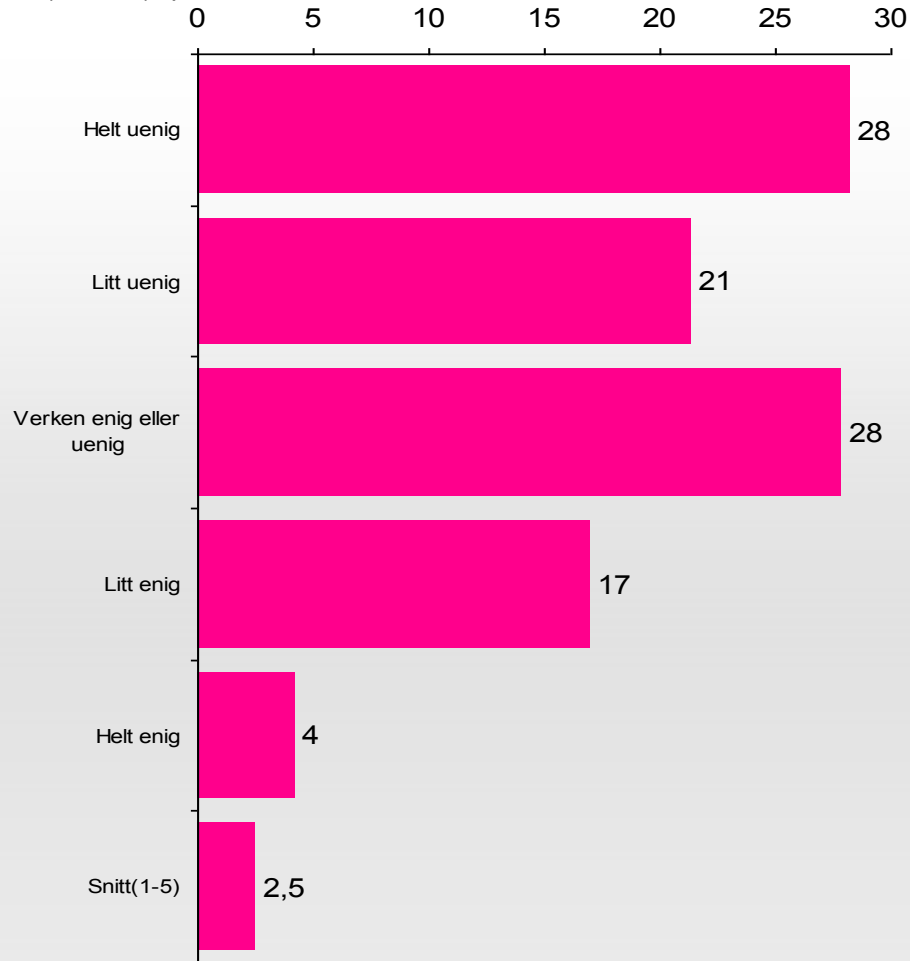
- 37% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”det er **greit om innvandringen fører til at vi får flere varige minoritetsspråk i Norge**”. 6% er helt enig i denne påstanden.
- Det er flere menn (42%) enn kvinner (33%) som er helt uenig i at ”det er greit om innvandringen fører til at vi får flere varige minoritetsspråk i Norge”.
- Snitt score 2,2

”Det er ofte lettere å forstå personer som snakker norsk med utenlandsk aksent enn personer som snakker en norsk dialekt”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **språkbruk og språkutvikling i Norge?**

- **Det er ofte lettere å forstå personer som snakker norsk med utenlandsk aksent enn personer som snakker en norsk dialekt**

(n=1043) i prosent

■ 28% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”**det ofte er lettere å forstå personer som snakker norsk med utenlandsk aksent enn personer som snakker en norsk dialekt**”. Kun 4% er helt enig i denne påstanden.

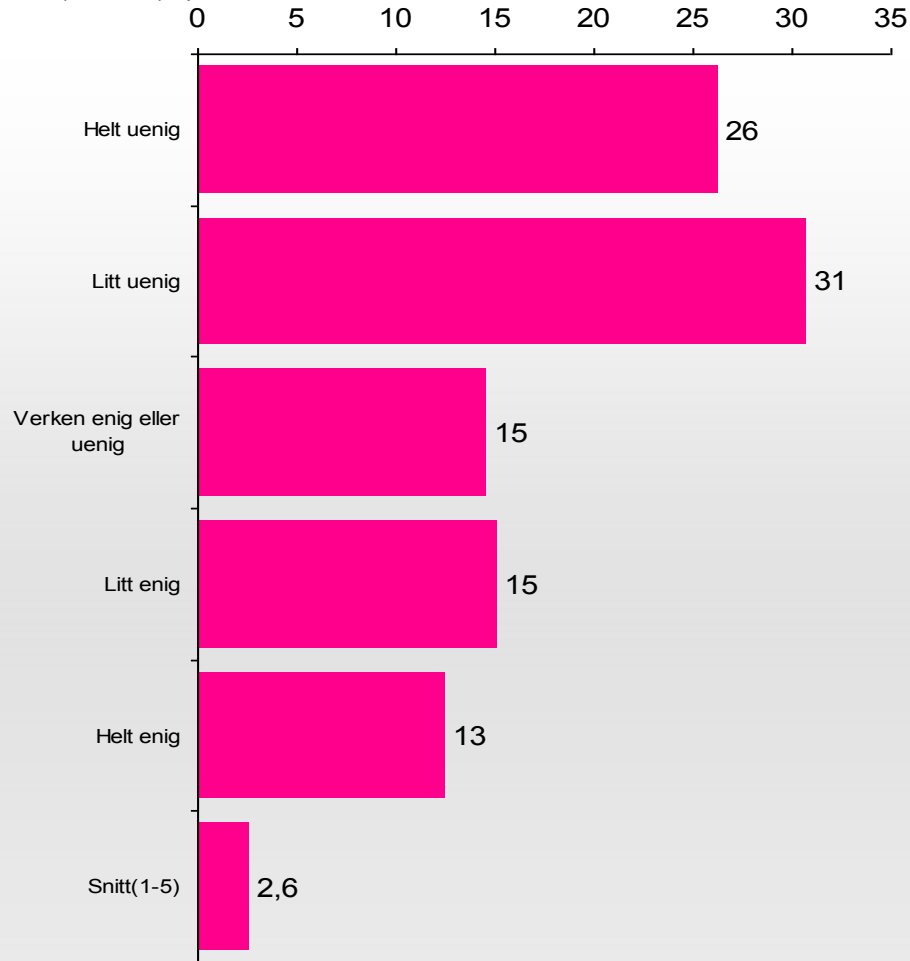
■ Snitt score 2,5

”Vi kan ikke si at en person som snakker norsk med utenlandsk aksent, snakker godt norsk”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **språkbruk og språkutvikling i Norge?**

- **Vi kan ikke si at en person som snakker norsk med utenlandsk aksent, snakker godt norsk**

(n=1043) i prosent

- 26% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at **”vi kan ikke si at en person som snakker norsk med utenlandsk aksent, snakker godt norsk”**. 13% er helt enig i denne påstanden.

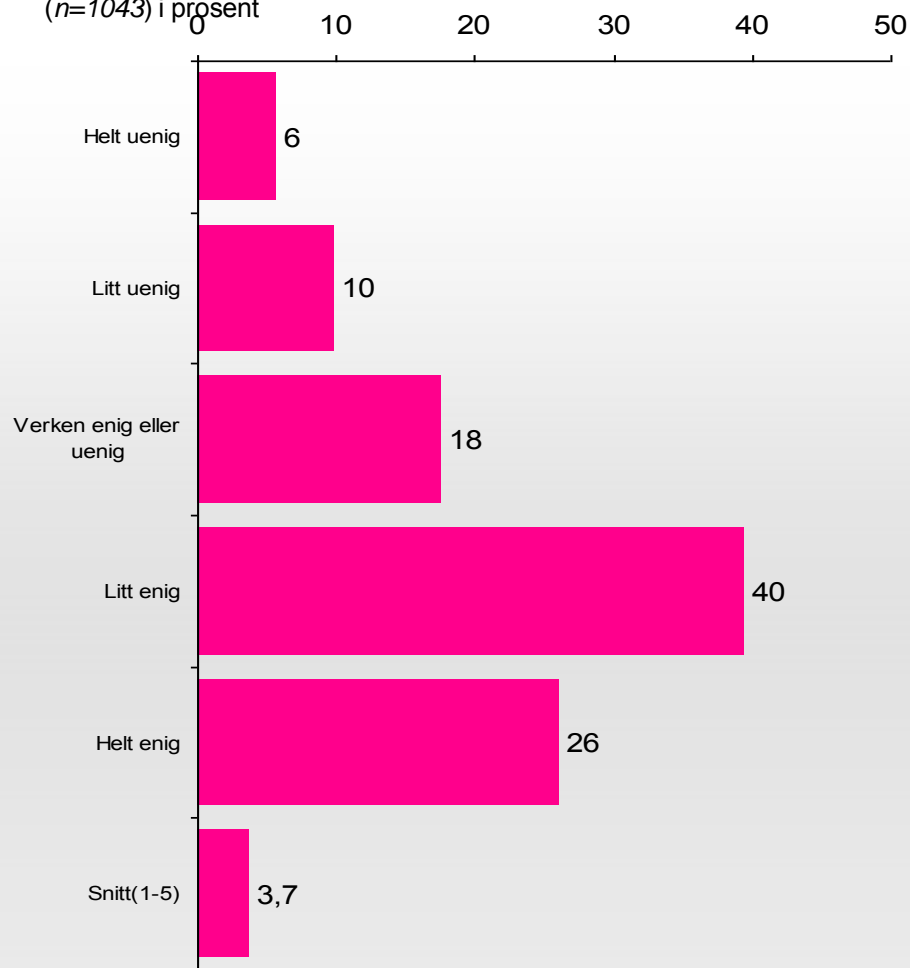
- Snitt score 2,6

”Når folk fra fremmede kulturer flytter inn i en by eller ei bygd, betyr det en berikelse for lokalsamfunnet”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **Norge og innvandring**?

- Når folk fra fremmede kulturer flytter inn i en by eller ei bygd, betyr det en berikelse for lokalsamfunnet

(n=1043) i prosent

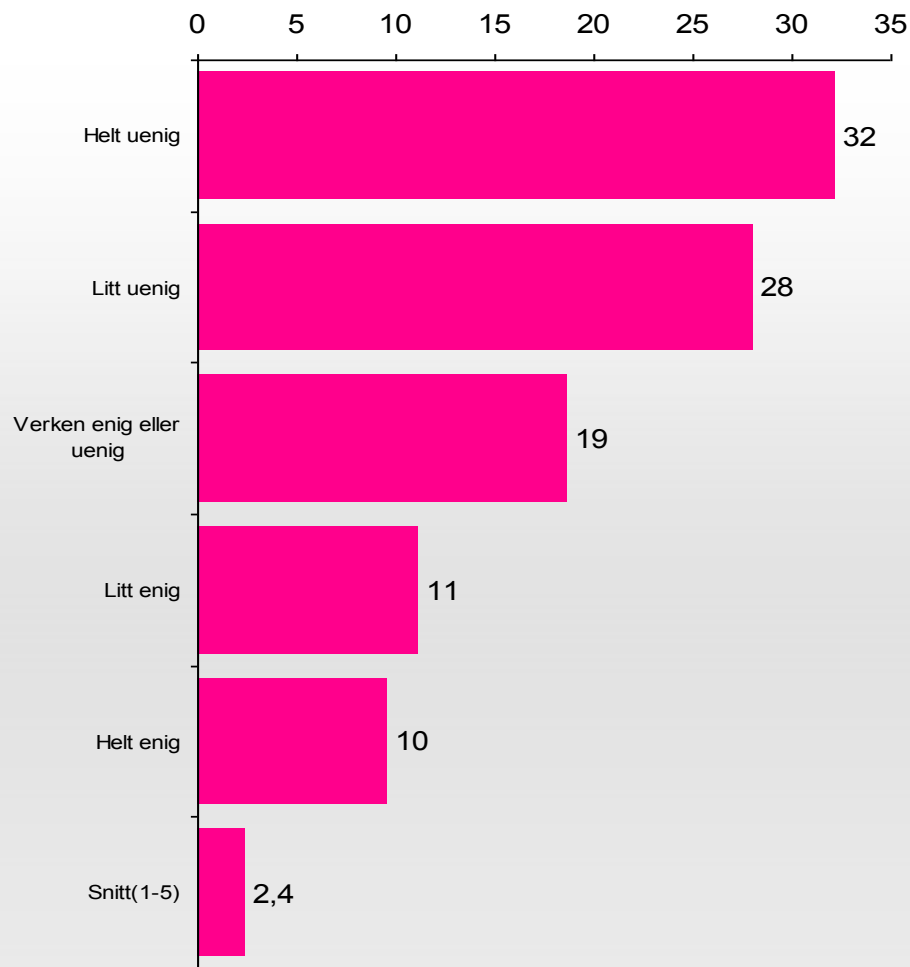
- 26% av alle spurte 15 år og eldre er helt enig i at ”**når folk fra fremmede kulturer flytter inn i en by eller ei bygd, betyr det en berikelse for lokalsamfunnet**”. Kun 6% er helt uenig i denne påstanden.
- Det er flere kvinner (29%) enn menn (23%) som er helt enig i at ”*når folk fra fremmede kulturer flytter inn i en by eller ei bygd, betyr det en berikelse for lokalsamfunnet*”.
- Snitt score 3,7

”Jo mindre man merker til utlendingene, jo bedre er det”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **Norge og innvandring**?

- **Jo mindre man merker til utlendingene, jo bedre er det**

(n=1043) i prosent

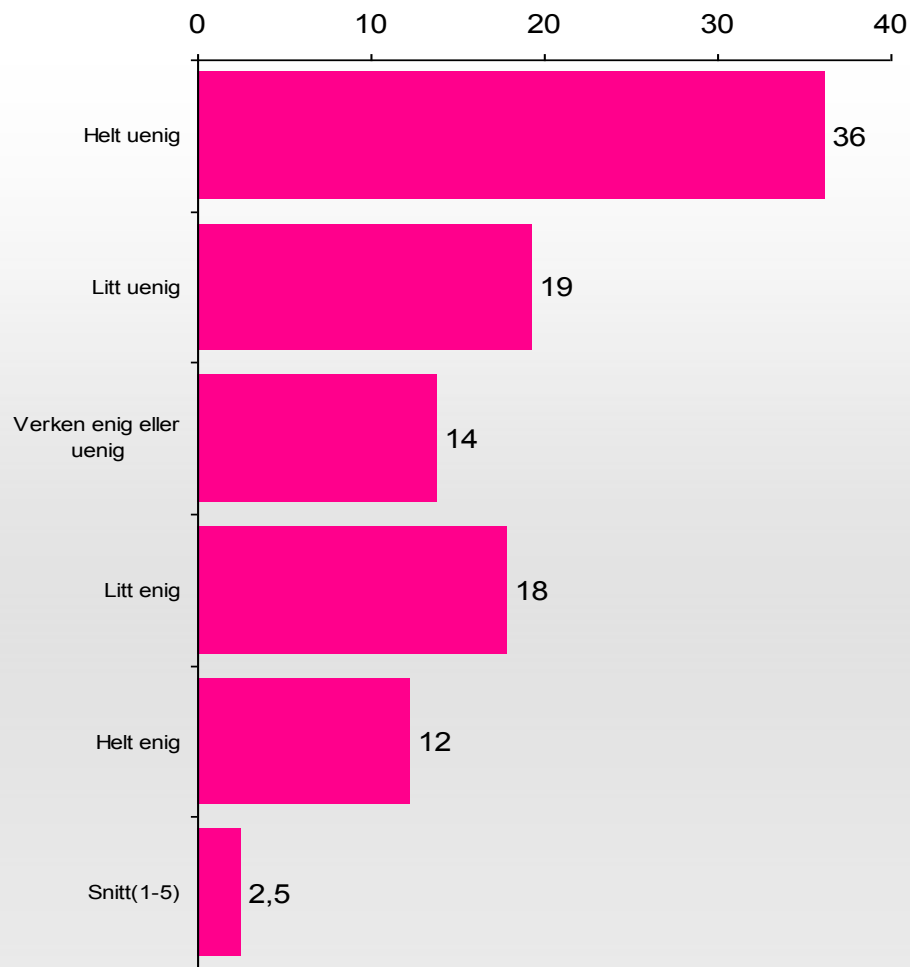
- 32% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at **”jo mindre man merker til utlendingene, jo bedre er det”**. 10% er helt enig i denne påstanden.
- Det er flere menn (14%) enn kvinner (6%) som er helt enig i at **”jo mindre man merker til utlendingene, jo bedre er det”**.
- Snitt score 2,4

”Innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart”

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene om **Norge og innvandring**?

- **Innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart**

(n=1043) i prosent

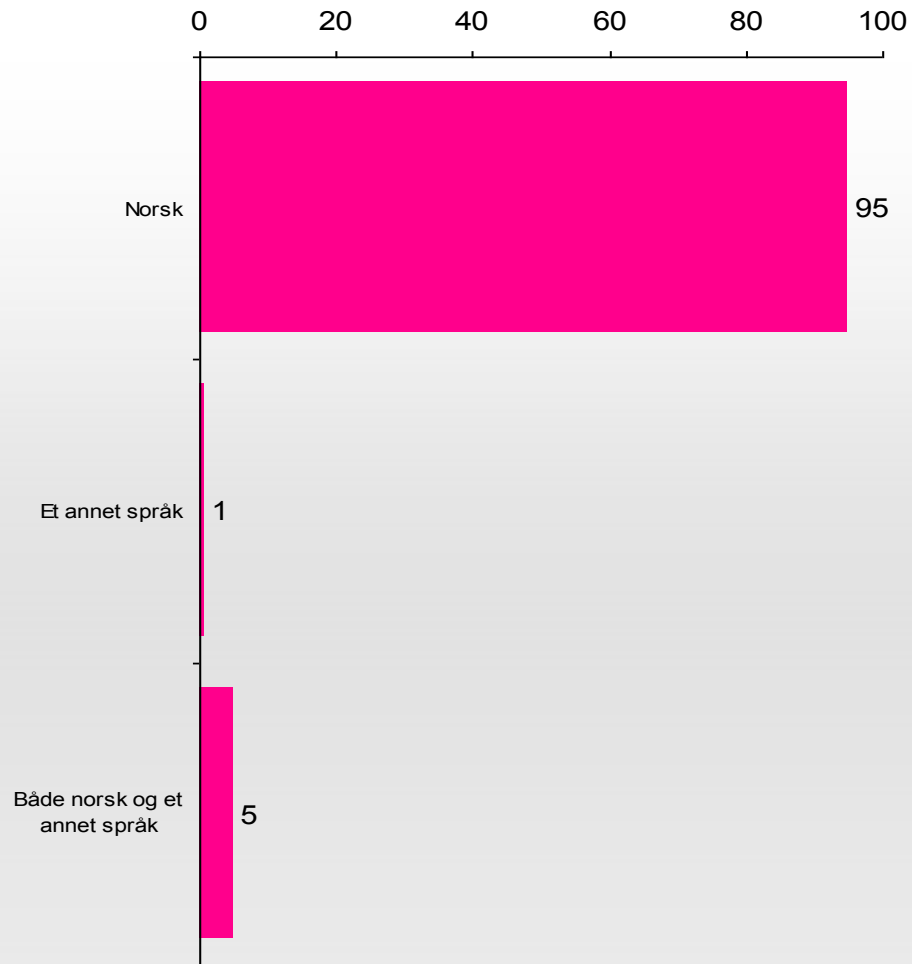

- 36% av alle spurte 15 år og eldre er helt uenig i at ”*innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart*”. 12% er helt enig i denne påstanden.
- Det er flere menn (16%) enn kvinner (9%) som er helt enig i at ”*innvandring utgjør en alvorlig trussel mot vår nasjonale egenart*”.
- Snitt score 2,5

Språk bruker hjemme

Hvilket språk bruker du hjemme?

(n=1043) i prosent

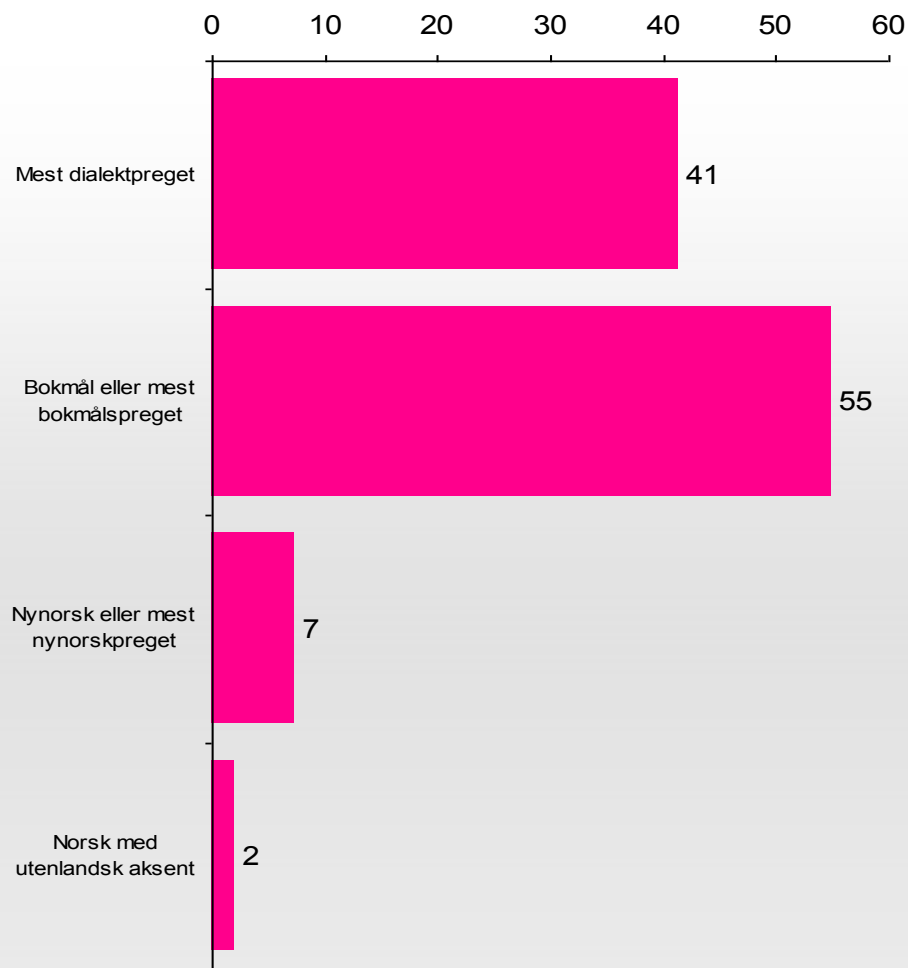

- 95% av alle spurte bruker **norsk** som språk hjemme.
- 5% bruker både norsk og et annet språk hjemme.

Egen språkform

Hva er din egen språkform?

(n=1043) i prosent

- Over halvparten (55%) av alle spurte oppgir at **"bokmål /mest bokmålspreget"** er deres språkform.
- 41% oppgir at deres språkform er mest "dialektpreget".
- Kun 7% oppgir at deres språkform er "nynorsk / mest nynorskpreget".
- Kun 2% oppgir at deres språkform er "norsk med utenlandsk aksent".